سرمقاله

پایان یک سال پر حادثه

محمد رضا هویدا

سال نو خورشیدی به پایان رسید و سالی دیگر فرا رسید. یک سال پر حادثه در افغانستان سپری شد. سال نود و سه هجری شمسی برای افغانستان، در یک دهه اخیر سالی ویژه ای بود.

این سال مصادف بود با سال ۲۰۱۴ میلادی که برای حضور جامعه جهانی در افغانستان به معنای خروج نیروهای نظامی کشورهای عضو ناتو از افغانستان و انتقال مسئولیت های امنیتی به نیروهای افغان بود.

ترس از سال دو هزار و چهارده میلادی در افغانستان از پیش وجود داشت و هراس از این که این سال با حوادث خونینی همراه باشد که ثابت و امنیت را در افغانستان تهدید نماید از پیش وجود داشت و اما هیچ کدام از این ترسها به واقعیت نپیوست و سال ۲۰۱۴ میلادی بدون کدام حادثه خاصی به پایان رسید. اما در همین سال، انتخابات ریاست جمهوری که می بایست به خوبی و خوشی به پایان برسد، با جنجال های ممتدی روبرو شد و ماه ها وقت مردم را گرفت و در نهایت گره انتخابات با تشکیل حکومت وحدت ملی به پایان رسید.

اما با گذشت ماه ها از عمر حکومت وحدت ملی، در پایان سال ۹۳ خورشیدی، هنوز هم این حکومت با کابینه نا مکمل و تعداد زیادی سرپرست ها در پست های عالی دولتی کار می کند.

بدین ترتیب جنجال های تکمیل شدن کابینه حکومت وحدت به سال دیگر خورشیدی کشیده شد. انتظار مردم و نمایندگان پارلمان نیز برای معرفی نمودن اعضای باقی کابینه به ولسی جرگه نیز برآورده نشد. حدود شش ماه از سال گذشت ولی کابینه معرفی نشد.

جالب این است که حکومت افغانستان با کابینه ای ناتکمیل می خواهد به مسایلی رسیدگی کند که از سخت ترین، پیچیده ترین و زمانبر ترین مسایل در بیش از یک دهه در افغانستان بوده است. تامین امنیت و مسئله صلح هر دو از مسایلی هستند که بیش از ده سال اخیر وقت دولتهای افغانستان را به خود اختصاص داده، اما راه به جایی نبرده است.

افغانستان در این سال، رشد صعودی در شماری از حوزه ها را داشت. افغانستان همچنان یکی از صدر نشینان جدول های جهانی، خشونت با خبرنگاران، گراف بالای خشونت علیه زنان، درصد بالای کشت کوکنار، آمار بالای اعتیاد و ... بوده است. گذشته از آمارهایی که معمولا پایه های کاملا درست و علمی ندارند، افغانستان پیشرفت چندانی در بهبودی اوضاع حقوق بشری، حقوق خبرنگاران و کارگران و ... ندارد.

مهمتر از همه اینکه افغانستان در سال ۹۳ خورشیدی، از نگاه اقتصادی سال سختی را گذرانیده است و با تعهد کمک های خارجی بزرگترین بخش اقتصاد خود را نگه داشته است. فقر هنوز هم اولین دغدغه مردم افغانستان است. میلیونها بیکار و افراد فقیری که به دنبال کار و نان می گردند، تشکیل دهنده جمعیت افغانستان هستند. دولت افغانستان برای این جمعیت عظیم هیچ طرح و برنامه منظمی که فراتر از شعارهای انتخاباتی باشد ندارد.

در عرصه فرهنگ نیز، آخرین روزهای سال با اعلان نتایج کانکور به پایان رسید که ده ها هزار متقاضی ورود به موسسات عالی و نیمه عالی را به دو گروه قبول شدگان و رد شدگان تقسیم کرد و در نتیجه کسانی که رد شده اند می بایست یا سالی دیگر انتظار بکشند برای ورود به دانشگاه و یا اینکه در دانشگاه های خصوصی درس بخوانند، و اما قبول شدگان نیز سرنوشت کسانی را دارند که قبل از آنها به موسسات عالی و نیمه عالی راه یافته اند ولی در نهایت تنها درصد پایینی از آنها جذب بازار کار شده اند.

موضوع ورود داعش به افغانستان و سربازگیری از گروه های شورشی و تایید آن از سوی دولت افغانستان یکی از نگران کننده ترین موضوعات سال بود، که طبیعتا سال آینده را از آغاز با نگرانی باید شروع کرد.

سال آینده از آغاز توام با نگرانی ها و مشکلات بسیار بزرگی خواهد بود که کار و تلاش جدی حکومت و دولتمردان را می خواهد. مشکلات اقتصادی، امنیتی، اجتماعی، سیاسی و ... زندگی را برای مردم افغانستان سخت ساخته اند. دولتمردان افغانستان می بایست با طرح ها و برنامه های جدی، علمی و عملی و تعهد به بهبود اوضاع کشور سال آینده را شروع و کار کنند.

داعش در افغانستان حضور دارد؛ مسئول کیست؟

عبدالله هروی

مدت ها پیش رسانه های کشور گزارش دادند که گروه های مجهول الهویه که نشانه ها و علایم گروه داعش را دارند در برخی از نقاط کشور مشاهده شده اند. این گروه ها بطور دسته جمعی یا پراکنده مشغول برنامه ریزی، سربازگیری و ایجاد پایگاه های جنگی و آموزشی هستند. در گزارش های نشر شده گفته شد که که این گروه در شماری از ولایات باخود بیرق سیاه را حمل می‌کنند و حتا در نوار تصویری که شماری از فرماندهان پیشین طالبان در آن دیده می‌شوند، بیعت خود را با این گروه و ابوبکر بغدادی اعلام کرده‌اند. در این گزارش ها آمده است که این گروه در ولایت‌های کنر، پکتیکا، غزنی، زابل، سرپل، هلمند و فراه حضور کاملا مشخص و روشن دارند.

شدت گرفتن شایعه جای گرفتن گروه داعش در کشور هم زمان بود با اوج گیری بحث گفتگو و مذاکره با طالبان. بسیاری ها گمان بر این داشتند که احتمالا داعش بدیل گروه طالبان در کشور برای ادامه جنگ خواهد بود. حال ممکن است که افرادی از گروه طالبان جداگردیده و با اعلام نارضایتی از روند صلح پرچم داعش را بر افراشته باشند یا این که اساسا ممکن است که حامیان طالبان آینده نبرد و جنگ را در کشور با نام جدید مورد حمایت قراردهند. واکنش مقام های امنیتی و حکومتی در برابر این شایعات و گمانه زنی ها یا سکوت بود یا این که آن را توهم و نگرانی بی مورد تلقی می کردند. آنان مدعی بودند که اساسا داعش زمینه و شرایطی برای نفوذ در کشور ندارد و نیروهای امنیتی کاملا بر اوضاع مسلط هستند.چنانچه پیش از این مقامات در وزارت داخلهٔ حضور گروه داعش را رد کرده و به مردم گفته بودند که تحت تأثیر تبلیغات قرار نگیرند. از سوی دیگر جامعه بین المللی نیز در این مورد اتفاقا نظر نداشته اند. چنانچه عده ای در برابر این گزارش ها سکوت اختیار نموده و برخی موضع شان را بیان کردند. بطور مثال جنرال جان کمپبل، فرمانده عمومی نیروهای ناتو در افغانستان گفته است که بر بنیاد گزارش‌های رسیده، داعش در حال جذب سرباز برای تقویت نیروی‌های خود در افغانستان و پاکستان است. این مقام نظامی ناتو هم‌چنان گفته، گزارش‌هایی وجود دارند که برخی‌ها در افغانستان و پاکستان به گونهٔ علنی شب‌نامه پخش کرده و تلاش می‌کنند تا افراد جدید را به صفوف گروه داعش جذب کنند.

آقای کمپبل در گفت‌و گو با «آرمی تایمز» تأکید کرده است: «من گزارش‌های مبنی بر جلب و جذب جوانان به گروه داعش را دیده‌ام. ما این موضوع را به گونهٔ دقیق بررسی می‌کنیم تا از صحت موضوع اطمینان حاصل کنیم».آقای کمپبل با اشاره به پیوستن شماری از طالبان محلی به این گروه گفته است: اهداف و نظریات طالبانی که به ملاعمر وفادر هستند، با گروه داعش متفاوت است، اما برخی از جنگ‌جویان از اینکه چندین سال است رهبرشان را ندیده ناراضی هستند و می‌خواهند راه دیگر را انتخاب کنند.

اما در چند روز اخیر ناگهان همه مسیرها و جهت ها گیری ها عوض گردید. یعنی بصورت معجزه آسا همه دارای چشم بینا شدند و ناگهان دیدند که عزرائیل داعش برسر شان ایستاده است. در چنان شرایطی راهی جز اعتراف به حضور گروه داعش در کشور ندیدند. برای نخستین بار نمایندگی سازمان ملل در افغانستان حضور داعش را در کشور اعلام داشته و بدان اعتراف نمود. نماینده ویژه سازمان ملل در افغانستان در جلسه شورای امنیت این سازمان گفت: «ارزیابی ما نشان می‌دهد که حضور این گروه (داعش) در افغانستان نگران کننده است، اما اهمیت داعش در افغانستان مربوط به توانایی‌های ذاتی آن در این کشور نیست، بلکه این ظرفیت داعش در گردآوری گروه‌های انفرادی شورشی زیر یک چتر است که نگرانی بیشتری ایجاد می کند.»در گزارش دبیرکل سازمان ملل تاکید شده است که شماری از فرماندهان طالبان وفاداری خود را به داعش اعلام کرده اند و تعداد فزاینده دیگری از آنها نیز در تلاش کسب حمایت مالی و همکاری با داعش هستند.

بدنبال ارائه این گزارش نماینده سازمان ملل حکومت افغانستان نیز زبان به اعتراف گشوده و مدعی شده است که گروه داعش در افغانستان نفوذ نموده و در برخی از مناطق دارای پایگاه می باشد. سخنگوی رئیس جمهور ضمن اعلام این خبر اظهار داشت که حضور گروه داعش برای کشور خطرناک می باشد.

آنچه درباره اعتراف ها یا اعلام گزارش ها درباره حضور گروه داعش مهم به نظر می رسد این است که اساسا چه چیزی سبب گردیده است که مقام های سازمان ملل یا حکومت افغانستان این قدر با تاخیر درباره آن اعلام نظر کنند؟ آیا این تاخیر مربوط به دقت و تامل در چگونگی دست یابی به اطلاعات می باشد؟ اگر چنین است چرا دستگاه های اطلاعاتی آنان در چنین شرایطی حساس و خطرناک منفعل و کند عمل می کنند؟ اگر غیر این است بازهم در برابر انفعال و تاخیر خود مسئول هستند. اما نکته مهم تر این است که جامعه جهانی و حکومت مدت چهارده سال می شود که هزینه های کلان مالی و بسیج نیروی انسانی را برای مبارزه با تروریزم و تامین امنیت در کشور اختصاص داده اند. از جانب دیگر نیروهای بین المللی اعلام داشته اند که هنگام پایان یافتن ماموریت شان در افغانستان فرارسیده و عنقریب باید این کشور را ترک نمایند. تحلیل و برداشت ارائه شده از سوی آنان این است که تروریزم به اندازه کافی سرکوب گردیده و دیگر تهدیدی جدی محسوب نمی گردد. حکومت افغانستان نیز بر این ادعاها مهر تایید نهاده است. چنانچه پذیرش انتقال تامین امنیت کشور از نیروهای خارجی به نیروهای داخلی بخش عمده اش به همین مسئله بر می گردد. اما اکنون شواهد و قراین حاکی از آنست که تروریزم طالبانی نه تنها سرکوب نشده است ، بلکه مشکلی بر مشکلات گذشته افزوده شده است، یعنی ظهور گروه داعش در افغانستان. پدیده ای نگران کننده در کشور. زیرا عملکرد این گروه جنایتکار در کشورهای عراق و سوریه نشان داده است که تا چه اندازه این گروه ضدانسانی برای جامعه مرگ آفرین و برای کشور زیانبار و برای منطقه بحران خیز است. از جانب دیگر متاسفانه حمایت گسترده کشور های عربی را نیز با خود همراه دارد.

تصور بر این است همانطور که بی خبری و یا تاخیر در اعلام حضور گروه داعش از سوی جامعه بین المللی و حکومت قابل توجیه نمی باشد و نشان از نوعی غفلت و سهل انگاری دارد؛ حال با اعتراف به حضور داعش در افغانستان مسئولیت جامعه بین المللی و حکومت بیش ازگذشته حساس و سنگین می باشد. مقام های مسئول باید متوجه باشند که اعلام موجودیت گروه داعش در کشور و قدرت گرفتن روزافزون شان یعنی سست بودن و ناتوانی حکومت در تامین امنیت کشور و حفظ جان شهروندان؛ هم چنین این مسئله ناکامی انجام ماموریت نیروهای بین المللی را د ر کشور و منطقه نیز تایید می نماید. آنان بر اساس مسئولیت انسانی نمی توانند که مردم منطقه را در چنین شرایطی تنها و به حال خود در کام تروریست ها رها سازند. افزون بر این ها شکل گیری و دوام حضور گروه های تروریستی در کشور و منطقه نشان از آن دارد که هنوز برخلاف ادعاهای صورت گرفته بسیاری از کشورهای منطقه از تروریست ها حمایت جدی می نمایند؛ و نکته آخر این که اعتراف به حضور داعش در کشور روند صلح را با چالش های اساسی و خطرناک روبرو می سازد ونمی توان موفقیت گفتگوها با طالبان را بعنوان پایان فعالیت های تروریستی در کشور تلقی نمود و ممکن است که تروریسم در قالب تازه تر و حتا خطرناکتر از گذشته به فعالیت های خرابکارانه خود ادامه دهد. حکومت و جامعه بین المللی در برابر همه این مسایل مسئول هستند.

رویاهای برباد رفته کودکان در دنیای مهاجرت

حسین بهمن — قسمت دوم و پایانی

آمار دقیقی از تلفات کودکان در مسیر استرالیا در دست نیست اما به صورت قطعی گفته میتوانیم که شمار زیادی از قربانیانی که در مسیر استرالیا جانهایشانرا از دست داده اند کودک بوده اند. به اساس قوانین نافذه افغانستان کودک به کسی گفته میشود که هنوز سن هجده سالگی را تکمیل نکرده باشد. ازسوی دیگر تعداد ازخانواده ها که توانسته اند موفقانه ابهای استرالیا را دور زده خودشانرا به این کشور برسانند نیز سر از کمپها در اورده اند. فضای کمپهای که در انجا پناهجویان نگهداری میشوند برای پناهجویان به خصوص کودکان فوق العاده دشوار ونا خوشایند است. این کمپ ها از سوی حکومت استرالیا در داخل استرالیا وبعضا در بیرون از خاک این کشور برای نگهداری ان عده از پناهجویانی که غیرقانونی وارد این کشور شده اند، ساخته شده است. کمپهای نارو ومانوس که در کشورهای نارو و پاپوا گینه نو موقعیت دارند نیز جزء همین کمپهاست. وضعیت رفاهی درین کمپها بسیار اسف بار گزارش شده است. نهادهای مدافع حقوق بشر ونهادهای حامی حقوق پناهجویان بارها از وضعیت این کمپها به شدت انتقاد کرده است. این نهادها گفته اند که وضعیت درین کمپها به شدت وخیم است و حقوق بشری پناهجویان درین کمپها نقض میشود. هم اکنون هزاران تن از پناهجویان به شمول زنان وکودکان در کمپهای نارو ومانوس زنده گی میکنند. هرچند وضعیت این کمپها در کل برای پناهجویان اسف بار خوانده شده است اما فضای موجود درین کمپها برای کودکان بیش از هرکس دیگر اسف بار خوانده شده است. اخیرا کمیسیون حقوق بشر استرالیا با انشتار گزارشی وضعیت کمپهای استرالیا برای پناهجویان را برای کودکان بسیار نا مناسب خواند.

این کمیسیون با نشر گزارشی گفت که کودکان در کمپهای که ازسوی حکومت استرالیا ساخته شده اند در وضعیت بدی بسر میبرندو انان حتی با مشکلات روحی روانی روبرو شده اند.

در گزارش کمیسیون حقوق بشر استرالیا که ماه گذشته به پارلمان استرالیا ارائه شد امده است که هیچ توجیهی برای نگهداری کودکان درکمپ های استرالیا وجود ندارد ونگهداری اجباری وطولانی مدت کودکان درین کمپها نقض حقوق بشر است. این گزارش طی مدت ده ما از یازده مرکز نگهداری پناهجویان تهیه شده است. درین گزارش امده است که کودکانی پناهجویانی که در کمپهای استرالیا نگهداری میشوند بدلیل شرایط نامناسب که درکمپها حاکم است عمدتا دچار مشکلات روحی وجسمی شده اند. درین گزارش مشخص شده است که دستکم دوصدوسی وسه کودک مورد خشونت قرار گرفته ، یکصدوبیست وهشت کودک دست به خود ازاری زده و بیست وهفت کودک دیگر نیز از خودن غذا خود داری کرده اند.

درین گزارش همچنین امده است که در حال حاضر دستکم سی وپنج درصد از کودکانی که در کمپ های نگهداری پناهجویان در استرالیا هستند از مشکلات روحی روانی رنج میبرند. کمیسیون حقوق بشر استرالیا از حکومت استرالیا خواسته است که فورا این کودکان را از کمپها ازاد کنند. در همین حال حکومت استرالیا این گزارش را رد کرده است. تونی نخست وزیر استرالیا گفته است که این گزارش حقیقت ندارد وتنها به خاطر اختشاش ازهان عامه اماده شده است. اقای ابوت کمیسیون حقوق بشر استرالیا را مورد انتقاد قرار داده وگفته است در هنگامی که صدها پناهجو در مسیر استرالیا در دریا غرق میشد، چرا این کمیسیون از خود هیچ واکنشی نشان نداد.

با این حال سوال اساسی این است۱ که چرا حکومت استرالیا با وجود انتقادهای شدید ، همچینان کودکان را در کمپها نگهداری میکنند؟ پاسخ این سوال را میتوان از لابلای پالسیهای مهاجرت استرالیا دریافت کرد. حکومت استرالیا طی سیزده سال گذشته به دلیل تلفات پناهجویان در مسیر استرالیا فوق العاده تحت فشار ملی وبین المللی قرار داشته است. این کشور طی سیزده سال گذشته همواره تلاش کرده است که از تلفات پناهجویان در مسیر استرالیا جلوگیری کنند.

با وجود تلاشهای مکرر این کشور سرازیرشدن پناهجویان بصورت سیل اسا از کشورهای مختلف دنیا نظیر افغانستان، ایران، پاکستان، بنگله دیش واخیرا عراق وسوریه به استرالیا همچینان ادامه داشته است. این پناهجویان تحت تاثیر تبلیغات گسترده قاچاقبران انسان همواره به صورت غیرقانونی وبا استفاده از کشتیهای کهنه وفرسوده که توسط قاچاقبران انسان تهیه میشوند، راه استرالیا را در پیش گرفته اند. به همین دلیل حکومت استرالیا ناگزیر شده است که دروازه های این کشور را بروی پناهجویان غیرقانونی مسدود نموده و در ضمن انعده از پناهجویان را که تلاش کرده اند به صورت غیرقانونی وارد استرالیا شوند را به کمپهای که در داخل وخارج از خاک این کشور ساخته شده اند بفرستد. درین میان کودکانی که با خانواده های شان یکجا به استرالیا امده بودند نیز به کمپها منتقل شده اند. این پناهجویان تا زمانی در کمپها باقی میمانند که درخواست های پناهنده گی انان تکمیل شود.

هرگاه این پناهجویان پس از تکمیل درخواست های پناهنده گی شان مستحق حمایت شناخته شوند به جامعه استرالیا فرستاده میشوند واگر درخواست های انان رد شود انان دوباره به کشورهای اصلی مسترد خواهند. عمده ترین دلیلی که حکومت استرالیا را وا دار کرده است تا پناهجویان را به کمپها منتقل کنند این بوده است تا دیگر پناهجویان تلاش نکنند که جانهایشانرا به خطر انداخته وبه صورت غیرقانونی راهی استرالیا شوند. هرچند حکومت استرالیا تنها به فرستادن پناهجویان به کمپها اکتفا نکرده است.

تونی ابوت نخست وزیر کنونی سال پس از انکه به سمت نخست وزیر استرالیا انتخاب شد، راهکارهای دیگری را نیز برای جلوگیری از تلفات پناهجویان در مسیر استرالیا روی دست گرفت. یکی ازین راهکارها رنامه عملیات حفاظت از مرزهای استرالیا بود. به اساس این برنامه تمامی کشتیهای حامل پناهجویان غیرقانونی قبل از انکه وارد ابهای استرالیا شوند ازسوی نیروهای بحری استرالیا متوقف ودوباره به همان کشوری فرستاده میشوند که از انجا عازم استرالیا شده بودند. این برنامه یکی از موفق ترین برنامه های بود که تا اکنون ازسوی استرالیا روی دست گرفته شده است. از زمانی که این برنامه در ماه دیسامبر سال ۲۰۱۳ عملا اغاز شدتا اکنون هیچ پناهجویی در مسیر استرالیا جانش را از دست نداده است. حکومت استرالیا به رهبری تونی ابوت همچنین هشدار داده است که پس از این انعده از پناهجویانی که در کمپهای نارو مانوس فرستاده شده اند نیز مستحق پناهنده گی درین کشور شناخته نخواهند شد. حکومت استرالیا میگوید این پناهجویان حتی اگر مستحق پناهنده گی هم باشند، دراسترالیا نه ، بلکه برای همیشه در کشورهای نارو وپاپوا گینه نو مسکن گزین خواهند شد. با این حساب سرنوشت صدها کودک پناهجو که در حال حاضر در کمپهای استرالیا به سر میبرند همچینان در هاله ای از ابهام قرار دارد. این کودکان که نا خواسته در عالم مهاجرت سراز کمپها در اورده اند بجای اینکه به مکتب بروند وکسب اموزش کنند شب وروزشانرا در کمپها سپری میکنند ومعلوم نیست که سرنوشت انان چه خواهد شد.

کارتون روز

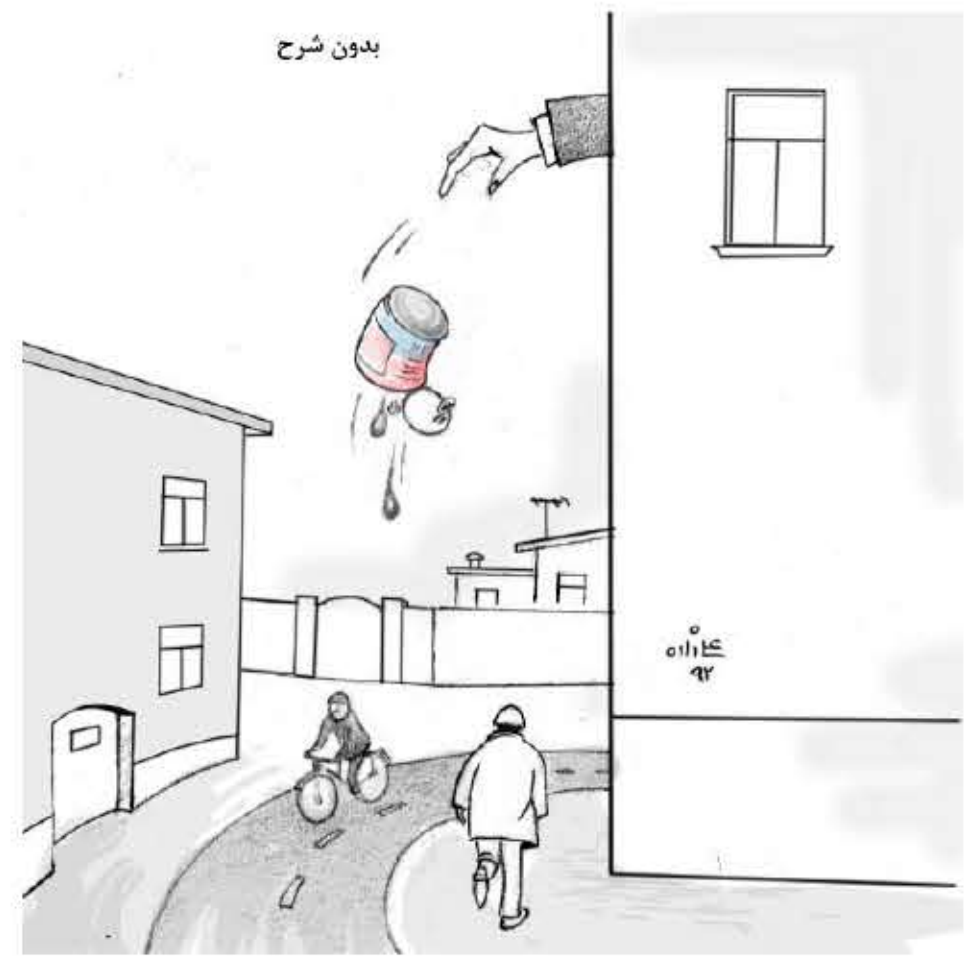

روزنامه افغانستان The Daily Afghanistan
Daily Outlook AFGHANISTAN

□صاحب امتیاز: داکتر حسین یاسا ۰۷۹۹٤۰۸۲۷۱
□مدیر مسوول: محمد رضا هویدا ۰۷۹۸۳٤۱۸٦۱
□سردبیر : حفیظ الله زکی ۰۷۹۹۱۵۷۳۷۱
□ کاریکاتوریست: خالق علی زاده
□دیزاین: محمد صالحی، علی‌اصغر زاهدی
□مسئول وب سایت: محمد علی بهرامی
□آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر V- ۱۳۷

روزنامهٔافغانستان از همهٔ دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید.
هیئت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد.
مقالات وارده بازگردانده نمی شود.
مسئولیت مقالات به عهدهٔ نویسندگان آنها است و تنها سرمقاله بیانگر دیدگاه روزنامه افغانستان میباشد.
روزنامه افغانستان بخش دری و پشتوی روزنامه اوت لوک افغانستان است.
www.dailyafghanistan.com
Email: thedailyafghanistan@yahoo.com